

REVISTA ECONOMICĂ.

ORGAN FINANCIAR-ECONOMIC.

Organul oficial al „SOLIDARITĂȚII”, asociațiune de institute financiare ea însoțire.

Apare odată pe săptămână.

Membri ai asociațiunii „SOLIDARITATEA” sunt:

Agricola (Ecica), Agricola (Hunedoara), Agricola (Lugoș), Agricola (Sebeșul-săsesc), Albina, Ancora, Ardeleana, Arieșană, Armonia, Auraria, Aurora (Baia-mare), Avrigeana, Bănățana, Banca Poporală (Caransebeș), Banca Poporală (Dej), Banca Poporală (Arpașul-inf.) Berzovia, Bihoreana, Bistrițana, Boșșana, Brădetul, Buciumana, Cassa de păstrare (Mercurea), Cassa de păstrare (reuniune) (Săliște), Câmpiana, Cârțișoreană, Chiorana, Chiseteiana, Codreana, Codrul (Buteni), Codru (Lușă), Comuna, Concordia (T.-Uzdin), Concordia (Gh.rla), Cordiana, Coroana (Bistrița), Corvineana, Creditul, Crișana, Cugiereana, Decebal, Detunata, Doina, Drăganul, Dunăreana, Economia (Cohalm), Economul, Făgeșana, Frăția, Frățietatea, Furnica, Geogeană, Gloria, Grănițerul, Hașegana, Însoțire de credit (Veștem), Institut de credit (Mehadia), Institut de credit (Gavoșdia), Isvorul (Sângeorgiu), Isvorul (Sebeșul-inf.), Isvorul (Ighiu), Iulia, Lăpușana, Ligediana, Lipovana, Luceațărul, Lumina, Mărgineana, Mercur, Mielul, Minerva, Munteana (Corniareva), Murășiana, Murășanul, Maramurășana, Nădlăcana, Negoiul, Noiana, Olteana, Oraviciana, Orientul, Patria, Piatra, Plugarul (Săcădate), Poporul (Lugoș), Poporul (Săliște), Porumbăceana, Progresul, Reun. de impr. și păstrare (Ilva-mare), Riuereana (Cap.-Mănăstur), Săcana, Sătmăreana, Sebeșana (Caransebeș), Sebeșana (Sebeșul săsesc), Secășana, Selăgeana, Sentinela, Sylvania, Someșana, Speranța (Hosman), Steaua, Șercăiana, Șoimul (Uioara), Șoimul (Vașcău), Tărnăveana, Timișana, Țibleșana, Unirea, Vatra, Victoria, Viitorul, Voileana, Vlădeasa, Vulturul (Sărnmărtin), Vulturul (Tășnad), Zărândeana, Zlăgnea, Zorile.

Prețul de prenumărare:
pe 1 an K 12.—, pe 1/2 an K 6.—

Redactor responsabil:
CONSTANȚIN POPP.

Taxa pentru inserțiuni:
de spațiul unui cm² câte 10 fileri.

Situația financiară a antantei.

Fraza repetată atât de des și cu atâta emfază de presa engleză și franceză la începutul războiului, că victoria finală în marea încăierare mondială, va fi de partea acelor, cari vor avea mai multe și ultimele gloanțe de argint, adevăc mai mulți bani pentru purtarea războiului, se aude astăzi tot mai rar în presa din Anglia și Franța.

Statele acestea, cunoscute, înainte de războiu, ca cele mai bogate state europene în capitaluri, țări, cari făceau pe bancherii lumii au ajuns, acum, după doi ani de războiu însele în o situație financiară cât se poate de precară. Eșecul suferit de ofensiva antantistă pe toate fronturile, este urmat și de un eșec financiar, mai ales al Rusiei și Italiei, ale căror apeluri continue și insistente la sacul cu gloanțele de argint ale Angliei și Franței, au slăbit în măsură însemnată și forțele financiare, crezute nesecabile ale acestor țări.

După repetite împrumuturi interne, contractate de singuraticile state beligerante ale antantei și acordarea mai multor miliarde din partea Angliei și Franței aliaților lor Rusia și Italia, pentru scopurile războiului, o conferență recentă a reprezentanților antantei la London a decis acum contractarea unui mare împrumut comun de 20 miliarde — în America.

Din suma aceasta reclamează pentru sine Franța 4 miliarde, Italia va primi 2¹/₂ miliarde, iar restul de 13¹/₂ miliarde se va împărți între Rusia, Anglia și celelalte state mici în războiu. Condițiile, sub care se contractează noul împrumut comun al antantei, nu sunt încă cunoscute în amănunte. Dobânda de aproape 7% ce trebuie însă plătită pentru el Americii, invederează deajuns marea povară, ce antanta ia asupra sa prin acest împrumut comun, care fără a însemna pentru ea un ajutor financiar efectiv — căci abia îi va ajunge pentru vre-o 50 de zile de războiu — o face numai tributară pentru un lung șir de ani Americii.

Iată și situația sumară a băncilor de emisiune a Angliei, Franței și Rusiei, la finele lui Iulie a. c. Cifrele fantastice ce le prezintă circulația biletelor de bancă asemenea arată epuizarea mult bucinatelor resurse financiare nesecabile ale antantei.

Banca Angliei.

Situația dela 27 Iulie 1916.

	mii lire st.
Rezerva totală	38,781
Bilete în circulație	36,045
Stocul metalic	56,376
Portofoliu	75,219
Depozite particulare	85,241
Depozitele Statului	52,990
Bancnote în rezervă	36,758
Garanție în val. de stat	42,188

Raportul dintre rezerve și pasivul este de 28'05 la sută.

Banca Franței.

Situația pe ziua de 27 Iulie 1916.

	mii franci
Stocul în aur	4.780,278
Stocul în argint	341,593
Dispon. în străinătate	602,086
Portofoliu nelovit de morator	424,267
Efecte amânate	1.447,078
Avansuri de titl.	1.191,570
Avansuri de războiu pentru Stat	8.500,000
Avansuri Statelor aflate în război	1.190,000
Ciroul de bilete	16.093,723
Depoz. tezaurul	62,034
Depozit particular	2.219,705

Banca de Stat din Rusia.

Situația Băncii la 28 Iulie st. n. 1916.

	milioane ruble
Stocul aur	1547'4
Aur în străinătate	1868'1
Monede de argint și aramă	79'1
Efecte scontate	366'5
Bonuri de tezaur pe termen scurt	3762'2
Avansuri pe titluri	499'3
Avansuri pe mărfuri	43'0
Avans. inst. de cred. pop.	68'4
Avans agricole	19'7
Avansuri industriale	8'3
Soldul compt. sucurs.	582'2

PASSIVUL

Bilete în circulație	6753·1
Capitalul Băncii	55·0
Depuneri	20·8
Conturi-curente ale tez.	201·1
Conturi-curente partic.	1204·4

Față în față cu cifrele de mai sus stau împrumuturile interne atât de strălucit reușite ale puterilor centrale, cari dovedesc, că precum pe teren militar, tot astfel și pe teren financiar monarhia noastră și Germania au trecut mai cu ușurință peste al doilea an de războiu, decât antanta.

Fondări noue în semestrul I. 1916.

În semestrul prim al anului curent s'au înființat în Ungaria în total 8 institute de bani noue, anume două bănci mici cu capital social de abia K 125,000 în Budapesta și 6 bănci noue în provincie cu capital social de K 1.100,000.

Dintre institutele de bani în ființă și-au urcat capitalul în Budapesta 5 institute cu K 22.050,000 și 27 de institute în provincie cu capital de 9.355,000.

Reduceri de capital în Budapesta nu au avut loc în semestrul prim al anului curent; din contră în provincie și-au redus capitalul zece institute de bani cu K 3.236,000.— Prin liquidare, fuziune au încetat a exista 2 institute de bani din capitală și 6 din provincie.

Societăți industriale și alte societăți de acții noue (nu institute de bani) s'au fondat în semestrul prim al anului curent în Budapesta 51 cu capital social de K 64.798,600.—, iar în provincie 22 cu capital social de K 6:298,000.

Dintre societățile pe acții industriale din Budapesta și-au urcat capitalul în semestrul I 1916 26 cu K 33.755,000, iar în provincie 24 cu K 20.957,500.—.

Reduceri de capital au avut loc la 15 întreprinderi industriale și de altă categorie din Budapesta cu K 9.164,250 și la 5 întreprinderi din provincie cu K 894,900.—.

Prin fuziune, liquidare, concurs etc. au încetat în semestrul I 1916 în Budapesta 12 întreprinderi industriale, iar în provincie 11 întreprinderi.

Prin urmare suma capitalurilor investite în acțiuni noue în prima jumătate a anului curent (fără detragerea capitalurilor pierdute prin reducerea capitalului social sau dizolvarea societăților) s'a cifrat în Budapesta cu K 120.728,600.—, iar în provincie cu K 46.714,400.—, în total deci cu K 167.443,100.—, pe când în 1915 suma aceasta a fost de K 33.340,000.—, iar în 1914 de K 53.916,300.—, astfel că diferența în plus este de K 134.103,100.—, resp. de K 113.526,800.—.

Între institutele de bani din provincie nou fondate, în sem. I 1916, aflăm și o nouă bancă românească în Sibiu „Adevărul” întemeiată cu capital social de K 10,000.— (!). Asemenea figurează o bancă românească și între băncile din provincie, cari și-au urcat capitalul în sem. I 1916, anume „Steaua” din Petre, dela K 112,000.— la K 140,000.—.

Reduceri de capital social s'au făcut la următoarele două bănci românești:

la „Ancora”, Gataia dela K 50,000.— la K 24,000.— și
la „Agricola”, Lugoj dela K 200,000.— la K 150,000.—.

Un nou sistem de stenografie.

(Urmare).

I.

iată	-ie
ici și colo	înainte (vezi mai înainte):
in-	împrejur
în- (îm-)	împrejurare
în această privință, în privința aceasta	împreună cu
-i (scurt) -lui (articoli de declinațiune)	în sfârșit
-iune (vezi chestiune)	în fine
inter-, interes	în special
între	în general
-ism	inclusiv
-ime, -itate	încât
încă	întrucât, întrucât privește
însă	în privința
în ce privește	într'adevăr
îndeobște	inducere, introducere, în-
întâi (vezi: mai întâi):	formațiune, inventar
-ișă	în tot cazul
înșă	încoace
-ia	-ist
	-ic (vezi și -nic)
	jumătate, jurnal

L.

-ul, -l -le (articol)	lucru
-lor (articol)	literatura
lângă (de lângă:)	la mulți ani
laolaltă	

M.

mai	mai mult sau mai puțin
mai cu seamă	maestru, marfă, măsură
maximum	mărime
mai înainte	material
mai înainte de toate	mecanic
mai întâi	matematic
mai mare	-ment
mai mult	-mânt
mai puțin	minimum
mai mult decât	mijloc
mai mult decât oricând	mult mai mult
mai puțin decât	

N.

natura	-niță
natural	niște
național	nostru
națiune	noastră, noștri, noastre
ne-	nu
neguțător, negustorie	numai
netto, negoț	nu mai mult
nici un	nu numai
nici nu	nu se poate
niciodată	nu mai puțin
nimic	

Ob- obicinuit observ observare om	O. oameni odată odată pentru totdeauna onoare (vezi locuțiunile am, avem, avut onoare)
pentru pentruca pentrucă pentruca să pot poate (vezi: nu se poate!) poate că, se poate că prin urmare pretutindeni până, până la până la oarecare punct până acum peste peste puțină	P. pe lângă parecă, se pare, că precum puțin puțin câte puțin principal, lucrul principal, ce este principal principiu, -i, -ial perdere, plata, plătit, plă- țile, practic, pozitiv, prima-nota, primesc, pri- mit, profit, prompt, pro- mit, public, raport
răs- re-, res- referitor la Român, România	R. românește, românesc registru, -e, înregistrare, regulare, regulat, regulă (vezi: de regulă!)
să să se să-mi permiteți, ca să să-mi dați voie, ca să și și așa mai departe	S. sald, salda-conti, sistem socoteala, suma, suma to- tală scadent, scadență stenografie separat
-tate, -etate, -tăți -ție, -țiune tot, toate tot mai mult totdeodată, totodată totdeauna timp ține minte, ținut minte	T. tocmai totuș -tudine -tură trans-, transport trece, trece cu vederea, trece în revistă
un, unui, unii, unor unul și altul -ul, (articol)	U. unde, undeva ulterior următor, următoare
va să zică vecinic	V. vre-odată
zi, ziua, ziua de azi	Z. zice, zice, că..., se zice, că...

Cu acestea am fi terminat partea teoretică*).

Modelele practice alăturate în supliment vor trebui cetite, scrise și exercitate *paralel* cu textul teoriei din cele precedente. Ele sunt necesare, dar și suficiente. Ceice au intențiunea serioasă și vreau să-și însușiască sistemul nostru de stenografie, pentru a se folosi de el: elevii la prelegeri, studenții

*) Textul, ce urmează aici este stenografat la sfârșitul suplimentului practic, ca stenogramă de model.

la cursuri, funcționarii în biuro, ziariștii în serviciu, profesioniștii toată viața, nu vor simți trebuința unei instrucții speciale afară de cele cuprinse în ȘȘ-ii precedenți și afară de modelele practice alăturate. Orientarea în acestea va fi ușoară: cuvântul stenografat este provăzut cu număr curent și sub același număr se află și cuvântul scris cu litere latine.

De sine se înțelege, că, după ce cetitorul își va fi însușit toate acestea, va avea datorința să scrie mult după dictando, observând legile sistemului: la început încet și corect, apoi corect și repede, până va putea scrie orice cuvânt momentan fără a se mai răs-gândi: ce și cum? Scriind corect, cetitul va fi sigur oricând, după ce în privința siguranței sistemul acesta nu lasă nimic de dorit: există regula, ce suplinește orice semn nescris.

(Va urma).

JURISDICȚIUNE.

Domiciliarea se ține de conținutul regulat al cambiei.

Aceasta a enunțat-o nu de mult Curia reg. prin sentința sa Nr. 1540/919 P. IV, declarând admisibil faptul, ca un cambiu de prolongire, provenit din o afacere încheiată la o filială să fie domiciliat, fără nici o stipulație specială, la sediul centralei. Imprejurarea că cambiul original (fundamental) n'a fost domiciliat la centrală, ci a fost plătit la acceptant nu formează piedecă pentru o astfel de domiciliare.

CRONICĂ.

Datoria de stat a Ungariei a fost în răstimpul dela anul 1880 până inclusiv anul 1913 următoarea:

	Suma	creșterea datoriei de stat în milioane coroane	Creșterea medie pro an
1880	3348	1488	110
1890	4886	1538	150
1900	5848	962	96
1910	6890	1042	104
1913	7500	610	203

Datoriile acestea au reclamat următoarele dobânzi anuale.

	Dobândă anuală milioane Cor.	Creșterea procen- tuală a dobânzilor. %
1871—1880	151	37.08
1881—1892	220	45.25
1893—1900	281	27.81
1901—1905	289	2.83
1906—1913	314	8—

Cheltuielile războiului mondial. Cheltuielile curate de războiu ale celor 6 mari puteri beligerante, adecă sarcinile financiare, ce trec peste cheltuielile de stat ordinare, se urcă în cei doi ani de războiu la suma rotundă de K 220 miliarde.

Suma aceasta se repartizează asupra singuraticelor state precum urmează:

	Anul de războiu		Total
	prim	al doilea	
Antanta:	miliarde coroane		
Anglia	24·2	36—	60·2
Franța	17·7	26·4	44·1
Italia	5—	5·9	10·9
Rusia	18—	25·9	43·9
Total	64·9	94·2	159·1
Puterile centrale:			
Germania (imprum. de războiu)	16—	24·5	40·5
Austro-Ungaria (imprum. de războiu)	7—	12·5	10·5
Total	23—	37—	60—
Rezumat:	Anul de războiu		Total
	prim	al doilea	
	miliarde coroane		
Antanta	64·9	94·2	159·1
Puterile centrale	23—	37—	60—
Total	87·9	131·2	219·1

În Anglia cheltuielile lunare s'au cifrat în anul prim cu 3 miliarde șterlingi, în anul al doilea cu 6 miliarde funți șterlingi.

Franța a cheltuit lunar 1950 milioane în anul prim și 2300 milioane în anul al doilea.

În Italia cheltuielile s'au urcat în primele 7 luni de războiu lunar la 450 milioane Lire, în următoarele 7 luni lunar la 850 milioane Lire.

Rusia a avut în anul prim cheltuieli lunare de 1500 milioane Ruble, în anul al doilea lunar 900 milioane Ruble.

Cheltuielile zilnice de războiu ale Ungariei au fost, conform unor declarații ale ministrului de finanțe Teleszky, în anul prim de K 450—470 milioane Coroane lunar, în anul al doilea 560—600 milioane lunar.

Cheltuielile de războiu de până acum ale Bulgariei și Turciei sunt evaluate la circa 6 miliarde astfel că toate țările beligerante, împreună, au avut cheltuieli în cei doi ani de războiu în total de 225 miliarde Coroane.

*

„Banca Națională a României“. Situațiunea sumară la 16 Iulie 1916 în comparație cu 18 Iulie 1915 prezintă următoarele cifre:

Activ: Stoc metalic: Lei 547.137,849, și anume: aur (monete) L 297.260,492, aur depozitat L 168.571,950, aur (lingouri) L 325,247, disponibil și trate considerate ca aur L 80.980,160, (în 1915 L 264.732,802 și anume: aur (monete) L 165.493,242 aur depozitat L 25.220,000 aur (lingouri) L 205,000 disp. și trate cons. ca aur L 73.814,560). Argint și diverse monete: Lei 253,712 (în 1915 Lei 515,014). Efecte scontate Lei 98.914,550 (în 1915 Lei 209.319,466). Imprumuturi pe efecte publice în cont-curent: Lei 33.081,908 (în 1915 Lei 50.167,677). Imprumutul Statului de 15 mil. fără dobândă (1901): Lei 9.687,259 (în 1915 Lei 11.273,958). Imprumut în cont-curent pe bonuri de tezaur 2½% aur (1914 și 1915):

L 156.305,883 (în 1915 L 223.974,938). Efectele capitalului social: Lei 10.657,832 (în 1915 Lei 10.699,576). Efectele fondului de rezervă: Lei 32.843,077 (în 1915 Lei 16.411,177). Efectele fondului amort., imobiiliilor, mobililor și mașinilor L 3.845,181 (în 1915 L 3.956,681). Imobile Lei 6.726,513 (în 1915 L 6.738,003). Mobilier și mașini de imprimare: L 1.110,361 (în 1915 L 1.110,861). Cheltuieli de administrație: Lei 193,025 (în 1915 Lei 212,735). Efecte și alte valori în păstrare: Lei 154.256,925 (în 1915 Lei 138.043,141). Bonuri de tezaur 2½% aur în gaj pentru Imprumutul Statului: Lei 400.000,000 (în 1915 Lei 300.000,000). Efecte în gaj și în păstrare provizorie: Lei 161.524,594. (în 1915 Lei 158.207,369). Conturi-curente: L 337.332,390 (în 1915 L 17.102,585). Conturi de valori: L 33.638,618 (în 1915 L 21.973,412). Conturi diverse: Lei 21.582,561 (în 1915 L 34.217,273).

Pasiv: Capital: L 12.000,000 (în 1915 L 12.000,000). Fond de rezervă: L 42.416,275 (în 1915 L 39.780,616). Fondul amort. imobil., mobil. și mașinilor: L 6.295,424 (în 1915 Lei 5.907,700). Bilete de bancă în circulație: Lei 946.490,982 (în 1915 L 670.553,767). Profit și Pierdere Lei 5.061,688 (în 1915 Lei 4.902,667). Dobânzi și beneficii diverse: Lei 306,360 (în 1915 Lei 786,832). Conturi-curente și recepise la vedere: Lei 236.328,025 (în 1915 Lei 67.848,592). Efecte și alte valori de restituit: L 715.781,519 (în 1915 L 596.250,510). Conturi diverse: Lei 44.411,965 (în 1915 Lei 70.625,984).

Taxa: Scont 5%, dobânda 6%.

Sumarul:

Situația financiară a antantei. — Fondări noue în semestrul I 1916. — Un nou sistem de stenografie. — Jurisdicțiune: Domicilierea se ține de conținutul regulat al cambiului. — **Cronică:** Datoria de stat a Ungariei, Cheltuielile războiului mondial, Banca Națională a României.

Nr. 2680 E. ex. 1916.

Concurs.

Pentru ocuparea postului unui *ajutor de contabil publică* concurs cu termin până la 15 August st. v. 1916. Beneficiile sunt: salariu 1600 cor., bani de cvartir 400 cor.

Cei cari știu purtă contabilitatea independent vor fi preferați. Postul este a se ocupa imediat după angajare.

Caransebeș, în 5 Iulie 1916.

Consistorul eparhiei gr.-or. române a Caransebeșului.

2—3.